

Aan College van B&W van de gemeente Westerveld
bezorgen Raadhuislaan 1, 7981 EL Diever
tevens digitaal verzonden aan college@gemeentewesterveld.nl

Afschrift Gemeenteraad Westerveld
raad@gemeentewesterveld.nl

Betreft handhavingsverzoek sierteelt Molenweg Diever percelen DVR00 I 1924 1925 1926

Geeuwenbrug / Dwingeloo

Datum 27 oktober 2021

Geacht college,

Handhavingsverzoek

Wij zijn geïnformeerd dat er op het perceel *DVR00 I 1924, 1925 en 1926*, parallel aan de Molenweg te Diever, een teelt is aangevangen van pioenrozen. Bij deze sierteelt wordt veelvuldig gebruik gemaakt van bestrijdingsmiddelen.

Wij verzoeken u om het gebruik van bestrijdingsmiddelen bij deze teelt te verbieden.

Overwegingen

Het is een taak van gemeente om de gezondheid van de bevolking, en die van schoolkinderen in het bijzonder, te beschermen.

Uit recente onderzoeken is bekend dat bestrijdingsmiddelen zich veel verder verspreiden dan voorheen werd aangenomen. Zie het Onderzoek Bestrijdingsmiddelen en Omwonenden van het RIVM en zie het Natuuronderzoek van M=W. Linken naar de onderzoeksrapporten vindt u onderaan deze brief.

De aangeduide teelt vindt plaats in de onmiddellijke nabijheid van een basisschool, een peuterspeelzaal, een buitenschoolse opvang, twee sportvelden, een middelbare school, een bibliotheek, een sporthal en het dorps huis.

Deze locaties zullen zeker worden besmet met de in deze sierteelt toegepaste bestrijdingsmiddelen.

Het gebruik van bestrijdingsmiddelen is geregeld in de Richtlijn 2008/129/EG van 21 oktober 2009. Deze richtlijn is tot vaststelling van een kader voor communautaire actie ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van pesticiden.

Overweging 16 van de Richtlijn 2009/128/EG luidt als volgt: *“Het gebruik van pesticiden kan bijzonder gevaarlijk zijn in zeer kwetsbare gebieden zoals Natura 2000-gebieden die bescherming genieten uit hoofde van Richtlijn 79/409/EEG en Richtlijn 92/43/EEG. Op andere plaatsen zoals openbare parken, sport- en recreatieterreinen, schoolterreinen en speelplaatsen voor kinderen, en in de nabijheid van zorginstellingen bestaat er een groot risico van blootstelling aan pesticiden.*

In dergelijke gebieden dient het gebruik van pesticiden tot een minimum te worden beperkt of te worden verboden. Wanneer er gebruik wordt gemaakt van pesticiden, moeten passende risicobeheersmaatregelen worden genomen en moeten in eerste instantie pesticiden met een laag risico alsmede biologische bestrijdingsmaatregelen worden overwogen.

Een overweging is geen voorschrift, maar is wel richtinggevend. Het beleid moet worden omgezet in een wetsregel. Dit is gedaan in artikel 12 van de Richtlijn 2009/128/EG, waarin het volgende is bepaald: *“De lidstaten dragen er zorg voor dat, met inachtneming van de eisen inzake hygiëne, volksgezondheid en biodiversiteit, of van de resultaten van desbetreffende risicobeoordelingen, het gebruik van pesticiden in bepaalde specifieke gebieden wordt geminimaliseerd of verboden. Er worden passende risicobeheersmaatregelen genomen en in eerste instantie worden het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen met een laag risico, zoals omschreven in Verordening (EG) nr. 1107/2009, en biologische bestrijdingsmiddelen overwogen. De bedoelde specifieke gebieden zijn:*

- a) gebieden die door het brede publiek of door kwetsbare groepen, zoals omschreven in artikel 3 van Verordening (EG) nr. 1107/2009, worden gebruikt, zoals parken, openbare tuinen, sport- en recreatieterreinen, schoolterreinen en speelplaatsen, en gebieden in de nabijheid van zorginstellingen;*
- b) beschermde gebieden als omschreven in Richtlijn 2000/60/EG en andere gebieden die ten behoeve van de uitvoering van de noodzakelijke natuurbehoudsmaatregelen zijn aangewezen overeenkomstig de bepalingen van Richtlijn 79/409/EEG en Richtlijn 92/43/EEG;*
- c) recentelijk behandelde gebieden die door werknemers in de landbouw worden gebruikt of voor hen toegankelijk zijn.”*

Het artikel 12 dient te worden geïnterpreteerd in overeenstemming met de overweging 16. Dit betekent dat de lidstaten het gebruik van pesticiden in bepaalde gebieden moeten minimaliseren of verbieden om te bereiken dat de mensen in de omschreven kwetsbare gebieden worden beschermd.

De bescherming van de kwetsbare groepen is een resultaatverplichting

Vervolgens komt de vraag aan de orde of en hoe de richtlijn is verwerkt in Nederlandse wetgeving. Niet blijkt dat deze richtlijn adequaat is verwerkt in de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb). In artikel 80a Wgb is gesteld: *“ Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen of biociden in specifieke gebieden als bedoeld in artikel 12 van richtlijn 2009/128/EG. Deze regels kunnen een verbod inhouden dan wel zijn gericht op een vermindering van het gebruik van alle of een bepaald type gewasbeschermingsmiddelen of biociden in bij die maatregel aangewezen gebieden.”*

Dit artikel is te beschouwen als een intentie, maar bevat geen regeling.

In het Besluit gewasbescherming en biociden (Bgb) en de Regeling gewasbescherming en biociden (Rgb) is geen implementatie gevonden.

Rechtstreekse werking

Omdat geen adequate implementatie van het gestelde in de Richtlijn 2009/128/EG aanwezig is, concluderen we dat er sprake is van rechtstreekse werking van deze Richtlijn.

Wij toetsen de situatie zoals deze is geconstateerd bij de Molenweg in Diever derhalve rechtstreeks aan de Richtlijn.

Toetsing

De gemeente Westerveld, als bevoegd gezag, was en is verplicht de nodige maatregelen te treffen om contaminatie van bestrijdingsmiddelen op kwetsbare gebieden te verbieden of in ieder geval passende risicobeheersmaatregelen te nemen zoals het slechts toestaan van pesticiden met een laag risico alsmede biologische bestrijdingsmaatregelen.

Ondanks dat hier door meerdere partijen jarenlang op is aangedrongen heeft de gemeente Westerveld dit verzuimd. Hierdoor heeft de teler de indruk dat de intensieve teelt er is toegestaan.

De gesignaleerde sierteelt bevindt zich op minder dan 40 meter afstand van het schoolplein, de peuterspeelzaal, de basisschool (132 leerlingen), de naschoolse opvang en de twee sportvelden. Op 80 meter bevindt zich een middelbare school (212 leerlingen), een bibliotheek, een sporthal en een dorps huis. Bovendien bevindt zich op 30 meter van de teelt een woonwijk waar ongetwijfeld zwangere vrouwen en zeer jonge kinderen wonen.

Deze gebieden zijn aan te merken als kwetsbaar gebied in de zin van de Richtlijn 2008/129/EG.

Wij zijn van mening dat op grond van rechtstreekse werking van artikel 12 van de Richtlijn 2008/129/EG het gebruik van pesticiden zonder specifieke beperkingsvoorschriften, in de omgeving van de genoemde kwetsbare gebieden als verboden moet worden beschouwd.

Een intensieve teelt van siergewassen waarbij pesticiden worden gebruikt op het perceel *DRV00-I-1924 -1925 -1926* betekent derhalve een overtreding van artikel 12 van de Richtlijn 2008/129/EG doordat volksgezondheidseffecten kunnen optreden.

De gemeente Westerveld is als bevoegd gezag verplicht een eind aan deze overtreding te maken. Wij vragen u door middel van dit handhavingsverzoek om de overtreding te doen beëindigen door aan de betreffende teler aan te geven dat het gebruik van bestrijdingsmiddelen bij deze teelt de volksgezondheid in gevaar brengt en derhalve is verboden.

Namens Meten=Weten,

Alok van Loon (secretaris)

Guido Nijland (bestuurslid)

We verzoeken u correspondentie in deze zaak tevens elektronisch te versturen naar het email-adres dat wordt genoemd in het briefhoofd.

[Klik hier](#) voor het RIVM-rapport 'Bestrijdingsmiddelen en omwonenden : Samenvattend rapport over blootstelling en mogelijke gezondheidseffecten'. Zie pagina 3.

[Klik hier](#) voor link naar samenvatting Onderzoek 2019: Natuur van Meten=Weten. Klik door naar het volledige rapport